

มาเข้าใจพื้นฐานอารมณ์ของเด็กกันเถอะ

บทความโดย... ผศ.พญ.จิรนนท์ วีระกุล

พื้นฐานอารมณ์ (TEMPERAMENT) คืออะไร ???

พื้นฐานอารมณ์ คือ ลักษณะทางอารมณ์ของเด็กแต่ละคนที่มีมาตั้งแต่เกิด เช่น เด็กบางคนเลี้ยงง่าย อารมณ์ดี ยิ้ม หัวเราะง่าย เด็กบางคนเลี้ยงยาก แงแง ขี้หงุดหงิด ร้องไห้ตลอดเวลา ปล่อยให้หยุดยาก

ลักษณะพื้นฐานอารมณ์ของเด็กมีกี่ประเภท

สามารถแบ่งลักษณะพื้นฐานอารมณ์เด็ก 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. เด็กเลี้ยงง่าย เด็กลักษณะนี้ เป็นเด็กที่กินนอน ขับถ่ายเป็นเวลา อารมณ์ดี เข้ากับคนง่าย ยิ้มง่าย ปรับตัวได้ดี สามารถเบี่ยงเบนความสนใจได้ง่าย พบได้ประมาณร้อยละ 40 ของเด็กทั้งหมด

2. เด็กเลี้ยงยาก เป็นเด็กที่กินนอน ขับถ่ายไม่เป็นเวลานอนยาก ตื่นง่าย เจ้าอารมณ์ ขี้หงุดหงิด ปรับตัวยาก เมื่อร้องไห้หยุดยาก ถูกเบี่ยงเบนความสนใจได้ยาก พบได้ประมาณร้อยละ 10

3. เด็กปรับตัวช้า ส่วนใหญ่เด็กกลุ่มนี้ กินนอน ขับถ่ายเป็นเวลา ขี้อาย เรียบร้อย แต่หากเจอสถานการณ์ใหม่ๆ ต้องใช้เวลาในการปรับตัว พบได้ประมาณร้อยละ 15

มีเด็กอีกจำนวนหนึ่งประมาณ ร้อยละ 35 ไม่สามารถจัดกลุ่มได้

กล่าวคือ อาจมีลักษณะหลายแบบขึ้นอยู่กับสถานการณ์

จากที่กล่าวมาหากผู้ดูแลเด็กเข้าใจพื้นฐานอารมณ์ของเด็กว่าเด็กแต่ละคนมีลักษณะแตกต่างกันจะทำให้ผู้ดูแลเด็กปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อพื้นฐานอารมณ์ของเด็กได้อย่างเหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของเด็ก

เนื่องจากในช่วงขวบปีแรก เด็กมีพัฒนาการเรื่องความไว้วางใจ (trust-mistrust) ตามทฤษฎีของ Erikson ดังนั้นหากผู้ดูแลตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสมจะทำให้เด็กมีพัฒนาการเรื่องความไว้วางใจได้ดี

หลังจากขวบปีแรกลักษณะพื้นฐานอารมณ์ของเด็กอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามสิ่งแวดล้อมและการเลี้ยงดูของพ่อแม่ “กล่าวโดยสรุป” เด็กแต่ละคนมีพื้นฐานอารมณ์แตกต่างกันควรเข้าใจเด็กเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสมพึงระลึกว่าการเลี้ยงดูของพ่อแม่สามารถหล่อหลอมบุคลิกภาพของเด็กในระยะต่อมาได้

